

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 4/21
Luksemburg, 14 stycznia 2021 r.

Wyrok w sprawie C-393/19
Okrazhna prokuratura – Haskovo i Apelativna prokuratura – Plovdiv / OM

Uregulowanie krajowe umożliwiające konfiskatę narzędzia użytego w celu popełnienia kwalifikowanego przestępstwa przemytu, będącego własnością osoby trzeciej pozostającej w dobrej wierze, jest niezgodne z prawem Unii

Ponadto, właścicielowi skonfiskowanego mienia powinien przysługiwać skuteczny środek odwoławczy od takiego rozstrzygnięcia

OM, jako kierowca ciężarówki należącej do spółki przewozowej z siedzibą w Turcji, przeprowadzał przewozy międzynarodowe z Turcji do Niemiec.

W dniu 11 czerwca 2018 r. zaakceptował złożoną mu propozycję nielegalnego przewozu za wynagrodzeniem, w ciągniku siodłowym używanym w ramach transportu, około 3000 starych monet do Niemiec. Po przekroczeniu granicy między Turcją a Bułgarią OM został poddany kontroli celnej, w ramach której odnaleziono monety ukryte w ciągniku siodłowym.

W toku dochodzenia spółka turecka zażądała zwrotu ciągnika siodłowego i naczepy, podnosząc, że spółka ta nie ma żadnego związku z przestępstwem i że zwrot wspomnianego mienia nie uniemożliwi dochodzenia. Wniosek ten został oddalony.

W dniu 22 marca 2019 r. OM został skazany przez Okrazhen sad Haskovo (sąd okręgowy w Chaskowie, Bułgaria) za kwalifikowane przestępstwo przemytu celnego. W następstwie tego skazania monety i ciągnik siodłowy zostały zajęte na rzecz państwa bułgarskiego. Natomiast naczepa – niezwiązana bezpośrednio z popełnieniem przestępstwa – została zwrócona spółce tureckiej.

Apelativen sad – Plovdiv (sąd apelacyjny w Płowdiwie, Bułgaria), rozpatrujący sprawę w postępowaniu apelacyjnym, wniósł do Trybunału Sprawiedliwości o ustalenie, czy art. 17 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) stoją na przeszkodzie mającemu zastosowanie w sprawie uregulowaniu bułgarskiemu, w którym przewidziano konfiskatę środków transportu używanych w celu popełnienia przestępstwa przemytu, nawet jeśli środki te należą do osoby trzeciej pozostającej w dobrej wierze – w niniejszym przypadku pracodawcy kierowcy, który popełnił przestępstwo – i w którym nie zapewniono tej osobie trzeciej możliwości przedstawienia jej punktu widzenia.

W dzisiejszym wyroku Trybunał wskazał przede wszystkim, że konfiskata narzędzi używanych do popełnienia przestępstwa podlegającego karze pozbawienia wolności przekraczającej rok jest regulowana prawem Unii, w niniejszym przypadku decyzją ramową 2005/212¹. Decyzja ta ma także zastosowanie do konfiskaty mienia należącego do osób trzecich i wymaga w szczególności, by ich prawa były chronione, gdy są one w dobrej wierze. W tym kontekście, jak podkreślił Trybunał, należy uwzględnić prawo własności zagwarantowane w art. 17 karty. Prawo to może podlegać ograniczeniom, które rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego, do których dąży Unia, i nie stanowią nieproporcjonalnej i niedopuszczalnej ingerencji naruszającej samą istotę zagwarantowanego w ten sposób prawa.

¹ Artykuł 4 decyzji ramowej Rady 2005/212/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie konfiskaty korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa (Dz.U. 2005, L 68, s. 49).

Trybunał wskazał, że celem zamierzonym w ramach uregulowania bułgarskiego jest zapobieżenie nielegalnemu przywozowi towarów do tego państwa. Jednakże – ze względu na to, że chodzi o osobę trzecią pozostającą w dobrej wierze, która nie wiedziała i nie mogła wiedzieć, że jej mienia użyto w celu popełnienia przestępstwa – taka konfiskata stanowi, przy uwzględnieniu zamierzonego celu, nieproporcjonalną i niedopuszczalną ingerencję naruszającą samą istotę prawa własności tej osoby. Uregulowanie to nie zapewnia zatem poszanowania prawa własności zagwarantowanego w art. 17 karty.

Trybunał stwierdził zatem, że **uregulowanie krajowe umożliwiające konfiskatę narzędzia użytego w celu popełnienia kwalifikowanego przestępstwa przemytu, gdy jest ono własnością osoby trzeciej pozostającej w dobrej wierze, jest niezgodne z prawem Unii.**

W odniesieniu do prawa do środka odwoławczego właściciela skonfiskowanego mienia, Trybunał przypomniał, że w decyzji ramowej 2005/212 ustanowiono ciężący na każdym państwie członkowskim obowiązek przyjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia, by zainteresowane osoby dotknięte konfiskatą narzędzi i korzyści z przestępstw posiadały skuteczne środki prawne w celu ochrony swoich praw. Ponadto art. 47 karty stanowi, że każdy, czyje prawa i wolności zagwarantowane przez prawo Unii zostały naruszone, ma prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem. Z powyższego wynika, że osoba trzecia, której mienie jest przedmiotem konfiskaty, powinna móc zaskarżyć zgodność z prawem tego środka, aby odzyskać to mienie, jeśli konfiskata nie jest uzasadniona.

Zgodnie ze wskazaniem Apelativen sad – Plovdiv takiego prawa do środka odwoławczego nie przewidziano w prawie bułgarskim.

Trybunał stwierdził zatem, że **uregulowanie krajowe umożliwiające w ramach postępowania karnego konfiskatę mienia należącego do osoby innej niż osoba, która popełniła przestępstwo, bez przyznania tej pierwszej osobie skutecznego środka odwoławczego, jest niezgodne z prawem Unii.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793